

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : A.J.M. Meulesteen

Zaakdossiernummer : Z260000211

Documentnummer :

Onderwerp : Raadsvoorstel over Kadernota 2027

Beleidsprogramma : 1.1 Bestuur en Organisatie

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

Eén keer per jaar reflecteert de gemeenteraad integraal op het verleden, het heden en de toekomst van de gemeente. De jaarrekening biedt inzicht in het verleden, de bestuursrapportage laat de stand van zaken in het heden zien en de kadernota werpt haar blik op de toekomst. Met deze Kadernota 2027 stelt de raad de financiële en beleidsmatige kaders vast voor de begroting 2027 en de meerjarenraming tot en met 2030.

Onze Planning & Control stukken worden altijd in hetzelfde format opgesteld. De vier programma's, bij ons vensters genoemd, en daaronder de thema's die hierbij horen. De raad heeft de bevoegdheid om bij aanvang van iedere raadsperiode de programma's vast te stellen voor die raadsperiode. De raad stelt op dit moment ook, op voorstel van burgemeester en wethouders, per programma vast; de taakvelden (thema's) en de beleidsindicatoren.

Venster 2 Gemeenschappen is op dit moment opgebouwd uit vijf taakvelden: 2.1 Onderwijs, 2.2 Sport, Cultuur en Welzijn, 2.3 Voorliggende Voorzieningen, 2.4 Maatwerk Wmo en Jeugd en 2.5 Participatie. De transformatie in het Sociaal Domein laat de kanteling zien van zwaardere maatwerkvoorzieningen naar voorliggende inzet. Deze kanteling wordt inzichtelijk gemaakt met de zogenoemde tredenstructuur behorende bij het Beleidskader Sociaal Domein 2025-2030. De tredenstructuur bestaat uit vier treden, namelijk: 1. Algemeen Collectief, 2. Algemeen Selectief, 3. Indicatievrije Zorg en 4. Zorg met indicatie. Passend bij deze transformatie stellen we een structuurwijziging voor binnen venster 2 van de P&C producten. We creëren hiermee zicht op de treden, inhoudelijk en financieel.

Beslispunten

Wij stellen u voor

1. De Kadernota 2027 vast te stellen .
2. In te stemmen met het advies voor de gewijzigde opzet van programma's (vensters) en taakvelden (thema's) vanaf de Kadernota 2027.

Beoogd effect

Door vaststelling van de Kadernota 2027 bepaalt de gemeenteraad de beleidsmatige en financiële uitgangspunten waarbinnen het college de begroting 2027 opstelt. Dit biedt richting en duidelijkheid over de ruimte voor nieuwe investeringen, beleidsprioriteiten en noodzakelijke bezuinigingen.

Met dit voorstel willen we de inhoudelijke en financiële beweging op de treden binnen het sociaal domein zichtbaar maken. Hiermee dragen we bij aan de opgave Grip op het sociaal domein.

Argumenten

1.1 De Kadernota biedt richting en houvast voor de begroting 2027

De Kadernota beschrijft de belangrijkste trends, beleidsvoornemens en financiële uitgangspunten. Dit stelt het college in staat om in de begroting 2026 een voorstel te doen waarin de ambities van de gemeente zijn afgestemd op de beschikbare middelen.

1.2 Rekening houden met onzekerheden verhoogt de transparantie in de cijfers

Door expliciet onderscheid te maken tussen zeker en onzekere factoren (zoals CAO-ontwikkeling, Voorjaarsnota, kapitaallasten, autonome ontwikkelingen) maakt de Kadernota inzichtelijk waar ruimte en risico's zitten. Dit versterkt het gesprek over keuzes en prioritering.

1.3 Vastleggen van eerder gemaakte afspraken

De uitgangspunten sluiten aan bij de adviesrichting die eerder door de raad is aangegeven, waaronder de ombuigingen. Daarmee borgt de kadernota de beleidsmatige afspraken.

2.1 Een passende structuur

In het sociaal domein staan we voor een belangrijke transformatie, waarin het uitgangspunt verschuift van zorg naar kracht. Deze transformatie is nodig vanwege de maatschappelijke ontwikkelingen en structurele uitdagingen waar we voor staan. Om deze visie te realiseren, gebruiken we de tredenstructuur. Dit is een instrument om het sociaal domein meer begrijpelijk en inzichtelijk te maken en een schematisch overzicht te creëren op zowel de inhoud als de financiën. Door de P&C producten hierop aan te passen creëren meer overzicht, samenhang en houvast.

2.2 Integrale monitoring

De huidige structuur kent per taakveld eigen indicatoren, die wel afzonderlijk inzicht geven, maar geen totaalbeeld van de ontwikkelingen binnen het sociale domein. In de nieuwe structuur wordt daarom Pagina 2 van 2 een monitoringsparagraaf opgenomen, waarin de voortgang van de transformatie wordt gevolgd. Zo wordt zichtbaar of we de juiste koers varen, hoe kantelingen en inzet over de treden verlopen, en of de streefwaarden worden gehaald. Op deze manier spreken de cijfers meer en kunnen we beter sturen op tempo en richting van de transformatie.

2.3 Het advies komt van Burgemeester & Wethouders

De raad stelt bij iedere raadsperiode een programma indeling voor die raadsperiode vast. Op advies van Burgemeester en Wethouders stellen zij ook de taakvelden (thema's) vast.

Kanttekeningen

1.1 In de begroting 2027 vindt de concrete vertaling van het beleid en de financiën plaats.

De definitieve budgettaire ruimte wordt pas duidelijk na het verschijnen van de Meicirculaire. De Kadernota schetst een voorlopig beeld. De begroting 2027 zal de feitelijke vertaling van het beleid en de financiën bevatten.

1.2 Ruimte voor nadere politieke afweging blijft noodzakelijk

De Kadernota is een richtinggevend document, het blijft aan de raad om in het najaar definitieve keuzes te maken bij de vaststelling van de begroting. De raad kan het college suggesties meegeven voor het begrotingsvoorstel. Deze Kadernota is zoveel als mogelijk beleidsarm opgesteld in verband met het verkiezingsjaar 2026.

1.3 De kaders vanuit de provincie zijn leidend voor het opstellen van de begroting

Vanuit de provincie wordt in een begrotingscirculaire aangegeven wat de kaders zijn voor het opstellen van het komende jaar. Dit betekent dat de begroting 2027, of de meerjarenraming, uiterlijk in 2030 structureel en reëel moet sluiten. Daarnaast is het niet acceptabel als ieder jaar opnieuw een

meerjarenraming wordt opgesteld waarbij er uitsluitend in het laatste jaar sprake is van een evenwicht, het opschuivend perspectief.

2.1 Vergelijkbaarheid eerdere jaren

In de eerste jaren zal de vergelijking met de jaren tot en met 2026 niet zo makkelijk zijn. We gebruiken een monitoringsparagraaf en staan niet meer stil bij losse indicatoren per taakveld. Ook worden de financiën geplot op de treden, wat nog niet eerder is gedaan. Echter is de verwachting dat dit juist duidelijkheid gaat scheppen over hoe het sociaal domein zich op alle fronten tot elkaar verhoudt. De nieuwe structuur zou dus geen belemmering moeten vormen, maar juist een betere weergave zijn van het sociaal domein. Voor zowel college als de raad wordt het inzichtelijker waar zij op kunnen sturen en waar andere verhoudingen (zoals de regio en het Rijk) een rol spelen.

Financieel

De Kadernota 2027 is een eerste stap om te komen tot de financiële keuzes voor de Begroting 2027. Op basis van deze Kadernota worden ook de voorbereidingen getroffen voor de verdere invulling van eventuele ombuigingen en investeringsruimte.

Voortgang

Na vaststelling van de Kadernota 2027, zijn de kaders en uitgangspunten voor de begroting 2027 bepaald en deze leggen we in november 2026 ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor.

Communicatie

De Kadernota wordt via de gebruikelijke kanalen gepubliceerd

Communicatie over het wijzigen van de thema's vindt voornamelijk plaats binnen venster 2 van het sociaal domein, via de programmamanagers. Zij informeren de teamleiders, die op hun beurt de medewerkers op de hoogte brengen. De communicatie richting de gemeenteraad verloopt via de Kadernota en bij de verdere uitwerking van het nieuwe coalitieakkoord. Hiervoor nemen wij contact op met de griffie om te bespreken op welke wijze wij dit proces het beste kunnen ondersteunen.

Bijlagen

Kadernota 2027 (2026.06799)

Voorstel opbouw venster 2 begroting (2026.04082)

Was-wordt tabel (2026.04593)

Het college van burgemeester en wethouders;
de secretaris,

de burgemeester,

drs. C.A. de Haas, MBA

mr. D.S.C. Jansen

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 26 mei 2026, nummer. 2026.06254

b e s l u i t :

1. De Kadernota 2027 vast te stellen .
2. In te stemmen met het advies voor de gewijzigde opzet van programma's (vensters) en taakvelden (thema's) vanaf de Kadernota 2027.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,